

**Handläggare**  
Madeleine Hagerth  
Telefon: 08-508 21 051  
Kerstin Karlstedt  
Telefon: 08-508 21 301

**Till**  
Älvsjö stadsdelsnämnd  
2016-02-04

## **Yttrande över remiss om riktlinjer för Stockholms stads sociala investeringsfond KS 173-968/2015**

### **Förvaltningens förslag till beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Per Kjellander  
Stadsdelsdirektör

Ingela Kristiansson  
Ekonomichef

Göran Sjödin  
Verksamhetsområdeschef

Eva Frykler  
Verksamhetsområdeschef

### **Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har remitterat förslag om riktlinjer för Stockholms stads sociala investeringsfond till samtliga stadsdelsnämnder, facknämnder med flera för yttrande.

De föreslagna riktlinjerna ska stimulera till innovation och utveckling som ger socialt hållbara effekter på längre sikt och främja samverkan över förvaltningsgränserna.

I riktlinjerna föreslås att medel från fonderna ska kunna sökas för att implementera metoder och arbetssätt som visar sig vara effektiva utifrån den besparing investeringen kan bedömas ge. Förslaget innebär att det ges möjlighet att stödja stadens ordinarie arbete med att förebygga utsatthet, genom preventiva insatser, utan kortsiktigt tänkande och ”stuprörstänk”.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslagen till riktlinjer. Ur ett kommun- och samhällsekonomiskt perspektiv kan medlen stimulera till ökad samverkan, förbättra uppväxt och levnadsvillkor i syfte att till exempel förbättra hälsa, minska risk för missbruk och kriminalitet.

## Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom verksamhetsområdena i samråd med förvaltningsledningen och har behandlats i pensionärsrådet, rådet för funktionshindersfrågor och förvaltningsgruppen 2016-01-28.

## Remissen

Kommunstyrelsen har remitterat förslag om riktlinjer för Stockholms stads sociala investeringsfond till samtliga stadsdelsnämnder, facknämnder med flera för yttrande senast 2016-02-08.

## Bakgrund

Det finns starka samband mellan barns uppväxtvillkor och levnadsvillkor senare i livet exempelvis arbete, inkomst, hälsa, missbruk och kriminalitet. Kommunerna bör därför öka sina preventiva insatser då det kan ge både samhällsekonomiska och kommunekonomiska vinster. Vinster kan även uppstå till följd av insatser riktade till vuxna och äldre exempelvis genom framgångsrika arbetsmarknadsprojekt eller åtgärder för att förebygga fallolyckor.

Utmaningen för kommunerna blir att utveckla former för en ekonomisk styrning som stimulerar till innovation och utveckling som ger förvaltningsövergripande effekter på längre sikt.

Av Stockholms stads budget för 2015 framgår att kommunstyrelsen ska utarbeta ett regelverk för en social investeringsfond. Detta kan bli aktuellt för projekt som;

- inte tydligt rymt inom en nämnds ansvarsområde
- är långsiktiga och för vilka en begränsning kan ligga i den ettåriga budgetcykeln
- syftar till att utveckla nya metoder och arbetssätt för vilka en högre risk för misslyckande föreligger.

I stadens årsredovisning för 2014 har en social investeringsfond om 300 miljoner kronor inrättats. Syftet med den sociala investeringsfonden är att bryta negativa händelseförlopp i ett tidigt skede, för att exempelvis undvika kostnader för genomgripande insatser i skolan, för placering av barn och ungdomar m.m. På sikt ska det också minska risken för långvarig arbetslöshet. Regelverk och anvisningar tas nu fram för hur fonden ska tillämpas och stadsledningskontoret lämnar nu detta förslag till riktlinjer för Stockholms stads investeringsfond.

Stadsledningskontoret anser att inrättandet av en social hållbarhetskommission och en social investeringsfond ger goda förutsättningar för ett effektivt och långsiktigt arbete för social hållbarhet.

Ett förebyggande perspektiv ska präglade alla stadens verksamheter. Arbetet med den sociala investeringsfonden behöver därför komplettera och stödja stadens ordinarie arbete. Den inriktning som anges i stadens styrdokument, såsom kommunfullmäktiges årliga budget, ska vara vägledande vid bedömningar och beslut avseende vilka projekt som ska beviljas medel från fonden.

Arbetet med den sociala investeringsfonden bör samordnas med det arbete stadens sociala hållbarhetskommission bedriver och de fyra strategiska utvecklingsområden de utpekade;

- uppväxtvillkor och utbildning
- arbete och inkomst
- boende och stadsmiljö
- demokrati och trygghet.

Arbetet ska ta sin utgångspunkt i kunskapsbaserade metoder och arbetssätt för att främja utveckling av nya arbetssätt och metoder. Medel ska kunna sökas från fonden för att implementera metoder och arbetssätt som visat sig effektiva.

Genom att fokusera på resultaten för de enskilda individerna ska åtgärder som är effektiva utan avgränsning till en nämnds ansvarsområde kunna identifieras.

För ansökningarna föreslås krav på att det ska finnas en plan för uppföljning och utvärdering av måluppfyllelse och ekonomiska effekter.

Staden bör införa en modell som innebär att medel återförs till fonden. Detta kan främja samverkan över förvaltningsgränser och fonden återskapas så att nya projekt kan genomföras.

Återföringen ska baseras på de faktiska utgiftsminskningarna som uppstår för kommunen. Beslut fattas utifrån den besparing investeringen kan bedömas ha resulterat i. Om projektet inte resulterar i en kostnadsminskning ställs inga krav på återföring.

Återföringen bör begränsas till sex år efter projektfasen. Den totala tiden inklusive projektfasen beräknas uppgå till ca 8-10 år. Beloppet för återföringen kan därmed bli både större och mindre än investeringskostnaden (projektmedlen). Om effekter uppstår senare än sex år efter investeringsfasen bör inget återföringskrav finnas.

Därefter justeras ordinarie budget för det verksamhetsområde insatsen berör. Budgeten bör minska till den nivå som motsvarar de faktiska kostnaderna d.v.s. med det belopp som utgiftsminskningen uppgår till varje år.

Någon särskild målgrupp bör inte anges för investeringsfonden. Medel ska kunna beviljas för alla sociala investeringar för vilka man kan påvisa en effekt men merparten kommer att riktas till barn och unga.

Ett strukturerat stöd behövs till de verksamheter som söker medel i arbetet med att identifiera utvecklingsbehov, ansöka om medel och utvärdera arbetet.

Ansvar för att samordna arbetet, informera och stödja verksamheterna med den sociala investeringsfonden föreslås placeras vid stadsledningskontoret och fördelas på två heltidstjänster.

## Riktlinjernas utformning

Riktlinjerna är indelade i sex avsnitt;

1. Syfte
2. Riktlinjer
3. Målgrupp
4. Återföring av medel
5. Process
6. Redovisning.

## Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget till riktlinjer som utifrån ett kommun- och samhällsekonomiskt perspektiv kan stimulera till innovation och implementering av metoder och arbetssätt som visar sig vara effektiva utifrån den besparing investeringen kan bedömas ge.

Förslaget innebär att det ges möjlighet att stödja stadens ordinarie arbete med att förebygga utsatthet, genom preventiva insatser, utan kortsiktighet och ”stuprörstänk”. En ökad samverkan kan ur ett långsiktigt perspektiv förbättra hälsa, minska risk för missbruk och kriminalitet.

## Bilaga

Remissen

---